

Styrets årsberetning for Frende Livsforsikring AS

Livsforsikring i Frende Forsikring

Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS er eid av 23 frittstående sparebanker, i tillegg til Varig Hadeland Forsikring, Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom distributørenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, gjennom Brage Finans, salg i eget kundesenter og digitalt.

Frende Livsforsikring er heleid datter av Frende Holding AS, og daglig leder er Elin Sture Næss.

Hovedtrekk 2022

Fin vekst og gode kundeopplevelser

- Bestandspremie PM og gruppeliv 31.12.2022 er MNOK 616. Tilsvarende i 2021 var MNOK 560, og det utgjør en økning på 10 %
- Resultat før skatt for året er negativt med MNOK - 56 (105), og totalresultat etter skatt er MNOK -45 (83)
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt og utbytte var negativ med - 8,1% (15,4 %)
- Risikoresultat for egen regning for året er beregnet til MNOK 37 (64), og dette tilsvarer en erstatningsandel på 91,3 % (84 %)
- Administrasjonsresultat utgjorde MNOK -56 (-50). Kostnadsandel var 127,4 % (128 %)
- Finansavkastning var negativ med MNOK -38 (100), som utgjør -2,2 % (5,9 %)

Virksomheten i 2022

– styrets beretning

Frende Livsforsikring (Frende) selger forsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Gode kundeopplevelser og lønnsom vekst står sentralt.

Frende er bygget med solide sparebanker som eiere, de siste årene er ti nye sparebanker kommet til, sammen med tre tidligere brannkasser i Varig. Med tilveksten er Frende nå representert i nye områder. Personlig rådgivning er noe mange opplever som en ekstra trygghet når de skal velge forsikringer for liv og helse.

Risikoresultatet er svakere enn foregående år, med en erstatningsandel i livselskapet er på 91,3 prosent, mot 84,2 prosent i fjor. Og et resultat på minussiden med 56 millioner kroner før skatt. Resultatet i livvirksomheten er drevet av betydelig styrking av reserver, spesielt rettet mot uførepensjon og barne- og ungdomsforsikring der utbetalinger har vært høye over tid. Avsetningene skaper forutsigbarhet.

651 310 barn er forsikret i Norge. Frendes bestand på 149 millioner kroner utgjør en markedsandel på 7,1 prosent.

Den totale bestandsveksten i selskapet er på 55,4 millioner kroner, med godt bidrag fra nye distributører. Forsikringsresultatet er på minus 18 millioner kroner.

Krevende samfunnsutvikling påvirker resultatet

Resultatet er påvirket av økt antall uføretifeller gjennom pandemien. Mottakere av arbeidsavklaringspenger er fortsatt på et høyere nivå enn det var før pandemien. Tallene for antall nye uføre, spesielt unge, er fortsatt høye. Det er ventet en viss normalisering, men ifølge NAV står unge

som faller helt utenfor arbeidslivet i stor fare for å bli uføretrygdet. Denne utviklingen treffer barneforsikringsproduktene i selskapet.

Selskapet er tett på den krevende samfunnsutviklingen og har satt inn tiltak. Frende har satt inn tiltak for å holde prisen konkurransedyktig og så lav som mulig for kunden, spesielt på barneforsikring, i det som for mange er en krevende økonomisk fase, samtidig som det er usikre økonomiske tider. En rekke tester har over tid vist at uførepensjonsdekningen i barneforsikringen er Norges beste. Av det selskapet utbetaler totalt utgjør uførepensjonen størstedelen av alle utbetalingene på barneforsikring.

Kunder som ønsker forsikring for liv og helse opplever fremdeles etterdønninger etter Covid-19, med strengere helsevurdering. I løpet av året fikk livbransjen på plass felles retningslinjer, og det er ventet en normalisering på området.

Frende var i 2009 først ute med elektronisk helseerklæring i forsikringsbransjen, og tilbyr nå kun elektronisk helseerklæring til kundene. I november ble Helsenettt tatt i bruk både i oppgjør og etablering. Dette gjør det enklere for legene å svare og kundene får raskere tilbakemelding både i helsevurderingsprosessen og i tilfeller der leger må uttale seg ved sykdom eller ulykke.

Flytting av forsikringer, digitalt salg og god rådgiving

Fra 1. mai 2022 har bransjen hatt på plass en felles avtale og praksis for å regulere flytting og retten til å gjenoppta forsikringer hvis kunden får et nytt pristillegg, reservasjon eller avslag i nytt selskap. Kunder som flytter forsikringer mellom selskap som er med i bransjeavtalen kan si opp forsikringen sin så snart helseerklæring er levert i nytt selskap. På den måten unngår kunder som flytter personforsikring i stor grad dobbeltbetaling. Hvis det oppstår en sykdom i flytteperioden vil kunden være dekket for det som ble flyttet, og dersom det oppstår noe i flytteperioden vil kunden være ivaretatt med nytt regelverk.

I løpet av 2022 fikk Frende alle livproduktene til personkunder i salg i nettbutikken. Frende har også fått på plass en digital veiviser i oppsigelse av de samme forsikringsproduktene. Det er viktig for Frende å vite at kundene får relevant og presis informasjon og god veiledning om konsekvenser av å si opp personforsikringene sine.

Spesielt mot slutten av året har mange kontaktet forsikringsselskapet sitt for å snakke om hvordan de kan spare penger på forsikringene sine, som følge av et tøffere økonomisk klima. Mange trenger en påminning om hvorfor personforsikring er viktig. Det er forsikringer for liv og helse som du håper du aldri skal få bruk for, men som samtidig redder økonomien for mange hvis de først trenger dem. Sammen med rådgiver kan kunden finne en best mulig løsning for sin økonomiske situasjon. Det er ofte gode muligheter for å endre litt på dekninger i en periode, fremfor å si opp.

Kompetanseløft og fornøyde kunder

Gjennom året har Frende hatt høy tilstedeværelse hos distributørene. Det er gjennomført kompetanseløft, spesialistsamlinger, større salgskonsepter og storsamling for rådgiverne. Det er også gjennomført lokale aktiviteter for å skape engasjement, motivasjon og gode kundeopplevelser, og bidra til å nå ambisiøse mål. Det er lagt ned et stort arbeid i opplæring og informasjon om rådgivnings- og dokumentasjonsplikt i forbindelse med det nye EU-direktivet, Insurance Distribution Directive (IDD). For distributørene og rådgiverne gir direktivet et

pålegg om totalrådgiving og behovsavdekking for kunden, som styrker rådgivningsplikten ytterligere. Kravene blir også møtt gjennom bransjens felles autorisasjonsordning (FinAut) med felles standard for kompetanse, etikk og kommunikasjon, videreutdanning og årlige oppdateringer. For Frende gir god rådgiving også godt salg og kunder som er mer fornøyd og godt ivaretatt.

Frende har noen av bransjens mest tilfredse og lojale kunder, og kan se tilbake på et år der målingene viser at kundene er fornøyde, både med servicegraden og skadebehandlingen, og hvor selskapet har levert gode kundeopplevelser også digitalt, med en rekke nye løsninger for å møte også fremtidens frendekunde. Samtidig blir det kontinuerlig jobbet med hvordan kundene blir møtt, både muntlig og skriftlig.

Solid vekst på forsikringer for næringslivet

I bedriftsmarkedet Frende fortsatt den gode veksten. Alle distributørene har bidratt, og spesielt nye distributører, som de ti sparebankene i Lokalbank, har vært avgjørende for veksten. Også de opprinnelige eierne vokser raskere enn markedet, og bidrar til den positive utviklingen.

Frende lanserte produktet annen sykdom og et nytt gruppelivsprodukt ved inngangen til året. Gruppelivsproduktet er forbedret fortløpende, og det er lagt til nye dekninger. Salget av gruppeliv ble doblet fra 2021 til 2022, og Frende ser fortsatt stort vekstpotensial innen personalforsikringer. Et godt utviklingsarbeid har lagt til rette for ny bankuavhengig plattform, slik at Frende kan levere gruppeliv også til kunder uten kundeforhold i eierbankene. Arbeidet med et komplett produktspekter innen personforsikring er godt i gang. Dagens plattform for livprodukter avvikles våren 2023, og fra juni 2023 har bedriftskundene alle produkter i ett system. Samtidig har robotprosesser bidratt til at både salg og betjening er langt lettere.

Den nye bedriftsportalen som er lansert er sentral for å sikre at kundene får gode og konkurransedyktige selvbetjeningsløsninger.

Frende pensjon er levert av Nordea Liv, og samarbeidet er ytterligere forsterket gjennom 2022.

Salgsrekorder fra måned til måned styrker kundens binding til bankene, samtidig som det skaper flere inntekter. Nærmere 1300 nye avtaler er nyetablert eller flyttet til Nordea Liv gjennom Varig og eierbankene gjennom året. Mulighetene er gode fremover, i og med at mange av eiernes kunder fortsatt har tjenestepensjonen sin hos andre.

Omsorg for kunder og inkluderende arbeidsmiljø

Frende er kjent for sin omsorg og nærhet til kundene. Digitalisering frigir tid for dyktige medarbeidere som bruker hjertet i møtet med kundene. Gjennom året er medarbeiderpulsene jevnt god, og viser at kollegene trives godt sammen og på jobb, noe som er viktig for å gjøre en god jobb. Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og beholde mangfold.

Det er viktig for at Frende skal gjenspeile det samfunnet vi opererer i, bidra til like muligheter for deltakelse i arbeidslivet og bidra til økt verdiskapning. Frende er også opptatt av å løfte og utvikle kompetansen hos medarbeiderne. Øker vi kompe-

tansen, øker vi også trivselen på arbeidsplassen, noe som til syvende og sist kommer både Frende og kundene til gode.

Frende skal bidra aktivt til et godt og bærekraftig samfunn. Konsernet har vært klimanøytrale siden 2019, og skal halvere egne klimautslipp innen 2025. Frende er Klimapartnere og sertifisert Miljøfyrtårn. Ansvarlighet og bærekraft står sentralt i kapitalforvaltningsstrategien og er integrert i alle investeringsbeslutninger.

Bærekraftstrategien ligger godt forankret i Frendes mål mot 2025. Konsernet har fylldig presentasjon av arbeidet som blir gjort egne sider på [frende.no](https://www.frende.no), og viser til konsernets felles redegjørelse i årsberetningen for Frende Holding.

Styret mener Frende har alle forutsetninger for både å levere gode kundeopplevelser og nå spissede vekstmål med de beste medarbeiderne i bransjen, solid samarbeid med eierne og et sterkt distribusjonsapparat.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Selskapet oppnådde MNOK 621 i brutto premieinntekter i 2022 sammenlignet med MNOK 561 i 2021. Selskapet har valgt en produkt- og markedsstrategi der fornyelse av forsikringskontraktene i utgangspunktet skjer 1. januar hvert år. Dette innebærer blant annet at inntektsført andel av nyttegnet premie begrenses gjennom året til den delen av premien som er opptjent fra etableringstidspunktet og til neste hovedforfall, 1. januar. Brutto premie inntektsført i 2022 ble MNOK 586 (526) på personrisikoproduktene og MNOK 35 (34) på gruppeliv.

Erstatninger, endringer i forsikringsforpliktelser og forsikringstekniske avsetninger

Erstatningskostnadene for egen regning, i tillegg til endring i og utbetaling fra premiereserven var MNOK 355. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 91,3 %, mot fjorårets 84 %. Det er i 2022 foretatt en oppreservering og styrking av premiereserven, skadeprosent før oppreservering er 76,2%.

Risikoresultatet i livvirksomheten er preget av relativt høyt nivå på nye uføresaker både for barne- og ungdomsproduktet og voksen uførepensjon. Det største antallet meldte saker knytter seg til uføreproduktene og barne- og ungdomsforsikring. Målt i kroner utgjør erstatninger på barne- og ungdomsforsikring og uføreprodukter 49 % (60%) av selskapets samlede erstatningsutbetalinger, mens livsforsikring utgjør 38 % (22%).

Endring i premiereserven, som er nåverdien av fremtidig utbetaling av uførerente/ -pensjon knyttet til innvilgete uføresaker, er MNOK 134. Tilsvarende i 2021 var MNOK 103.

IBNR-nivået er styrket for barne- og ungdomsforsikring (BUF) som følge av at et trendskifte mot høyere skadefrekvens har blitt tydeligere, og mindre vekt er lagt på de eldre årgangene i modellene. RBNS-avsetningene for BUF er økt som følge av at vi ser en økende andel meldte skader som faktisk medfører utbetaling. Premiereservene for BUF er økt i solvens II, som følge av endret reaktiverings-antagelse.

IBNR-nivået for uførepensjon er styrket som følge av at vi observerer en høyere mengde etteranmeldte skader enn tidligere avsetningsmodeller tilsier.

Inntekter fra finansielle eiendeler

Selskapets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene som utgjør totalt MNOK 1 852 er ved utgangen av 2022 fordelt på 73,1 % i renteportefølje inklusive 29,8 % i «hold til forfall» obligasjoner, 11,0 % i aksjefond og 15,6 % i eiendom.

Netto inntekter fra investeringer var negativ med MNOK -38, noe som tilsvarer en avkastning på -2,2 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer -13,8 % og -0,5 % på renter, mens avkastning på eiendom var -1,9 %.

Produktsammensetningen tilsier at selskapet har begrensede rentegarantier eller finansiell risiko knyttet til kundemidler, rentegaranti er i knyttet til avsatt premiereserve på løpende uføreytelser.

Driftskostnader

Selskapets driftskostnader var MNOK 248 i 2022 (222). Kostnadsandel ender på 128 % (128 %). Kostnadsvekst i kroner er vesentlig relatert vekst distribusjonskostnader og pris og lønnsvekst. Kostnadsnivået generelt er stabilt.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2022 negativt med MNOK -56 mot positivt resultat på MNOK 105 i 2021. Totalresultat etter skatt var MNOK -45 mot tilsvarende MNOK 83 foregående år.

Selskapets risikoresultat ga et samlet overskudd på MNOK 32 (55). Ordinært administrasjonsresultatet et samlet underskudd på MNOK -56 (-50), mens selskapets renteresultat ble negativt med MNOK -38 (92).

Balanse

Forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet MNOK 2 071 mot MNOK 1 903 i 2021, en økning på 9 %. Kundeporteføljen utgjør totalt MNOK 1 562 mot MNOK 1 324 i 2021. Finansielle investeringer i kollektiv- og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 1 852 mot MNOK 1 740 i 2021.

Selskapets egenkapital utgjorde MNOK 544 ved utgangen av året, mot MNOK 577 ved utgangen av fjoråret. Dette utgjorde 26 % av forvaltningskapitalen mot 30 % i 2021.

Selskapet har ingen gjeld, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Kontantstrøm

Selskapets kontantstrøm fra driften er MNOK 189. Overskuddslikviditet plasseres løpende til andre finansielle eiendeler. Netto likviditetsendring i 2022 er positiv med MNOK 12.

Risikoforhold

Som forsikringsselskap er Frende eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er de største risikoene at de økonomiske tapene selskapet dekker for kundene blir større enn ventet og risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Frende er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at selskapet er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstillte kundenes økte forventninger. Selskapet har prosesser (ORSA-prosessen) for å vurdere alle risikoer knyttet til virksomheten, bestemme kapitalbehovet og evnen til å etterleve kapitalkravene. Resultatet av ORSA-prosessen oppsummeres i en egen ORSA-rapport.

Solvensmarginen i Frende Livsforsikring er 146 % (158 %). Det er foreslått tilførsel av kapital i form av konsernbidrag.

Styreansvar

Det bekreftes at konsernet har styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuestap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingende handling eller unnlattelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i konsernet. Forsikringen dekker ikke skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1. juni og løper i 12 måneder.

Styrets vurdering

Årsregnskapet

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten i selskapet i 2022, og om selskapets stilling ved årsskiftet. I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er av vesentlig betydning for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes i å realisere selskapets forretningsmessige mål.

Selskapet hadde 54 ansatte ved utgangen av 2022, mot 55 ved utgangen av 2021. Arbeidsmiljøet anses som godt. I konsernet er det i 2022 registrert et sykefravær på 5,5 %, mot 5,3 % i 2021. Herav utgjør 3,1 % langtidsfravær. Sykefraværet er fordelt med 4,1 % på menn og 7,1 % for kvinner. Det er ikke registrert skader eller ulykker i Frende. Konsernets virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for aktiviteten konsernet driver.

Åpenhet, mangfold, likestilling og inkludering

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og styrke mangfoldet. Frendekonsernet har felles rekrutterings- og personalpolicy i alle selskaper. Det vises til årsberetning Frende Holding AS for redegjørelse.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og Frende er forpliktet til å gjennomføre og fortelle om resultatene i aktsomhetsvurderingen innen utgangen av juni 2023. Redegjørelsen er tilgjengelig på [egne sider på frende.no](https://www.frende.no).

Styret og ledelse

Styret består av styreleder, en representant fra aksjonærene, et eksternt styremedlem og en representant valgt av og blant de ansatte. Ledergruppen består av åtte medlemmer som møtes regelmessig.

Framtidsutsikter

Styret mener selskapet har skapt et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, med et fortsatt potensiale for ytterligere vekst innen livsforsikring. Distribusjonskraften er økt med tretten nye distributører, mens samarbeidet med Fana Sparebank nå er avsluttet. Totalt er det nå 26 eiere og distributører i Frende med fortsatt gode vekstmuligheter. Forsikringsresultatet i 2022 er preget av økte erstatningskostnader på uføreproduktet og barne- og ungdomsforsikringen. Selskapet overvåker utviklingen og gjennomfører prisjusteringer i takt med forventet utvikling og økte oppgjørskostnader.

Det er fortsatt utfordringer i finansmarkedene som følge av krigen i Ukraina, høy inflasjon, stigende rente og frykt for resesjon i flere land. Dette har gitt kraftige reaksjoner i de globale finansmarkedene, og finansresultatet for 2022 er ikke tilfredsstillende. Etter hvert som finansmarkedene stabiliserer seg, vil imidlertid økte renter gi høyere forventet avkastning i tiden fremover.

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte, og eier- og distribusjonsbankene spesielt, for godt samarbeid. Innsatsviljen har gitt inspirasjon som selskapet håper kan videreføres inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende foreslår følgende disponering av årets underskudd på MNOK - 45,1

Overført fra annen egenkapital MNOK -45,1
Det overføres MNOK 18,1 fra risikoutjevningssfond for inndekning av risikounderskudd.

Selskapet hadde ved årsskiftet MNOK 291,6 i fri egenkapital.

Vegar Styve
styreleder

Heidi Nag Flikka
nestleder

Stian Osa
ansattvalgt

Kjersti Nordheim

Elin Sture Næss
daglig leder

Bergen, 23. mars 2023

Årsberetningen er signert elektronisk

Resultatregnskap

Beløp i tusen

	Note	2022	2021
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	1,2	620 599	560 641
- Avgitte gjenforsikringspremier		-30 948	-26 927
Sum premieinntekter for egen regning		<u>589 651</u>	<u>533 713</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter		20 692	12 396
Verdiendring på investeringer		-64 243	19 404
Realisert gevinst og tap på investeringer		13 329	40 192
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1,2,8,9,10	<u>-30 221</u>	<u>71 992</u>
Andre forsikringsrelaterte inntekter			
Provisjonsinntekter	1,2	-	51
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter		-	51
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto		159 462	126 693
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	16	-9 520	-4 939
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	16	92 540	103 595
- Endring av gjenfors.andel av erstatningsavsetninger	16	-14 132	-20 755
Overføring av premiereserve til andre forsikringselskap		-	-
Sum erstatninger	1,2	<u>228 351</u>	<u>204 594</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser- kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve			
Fra (til) premiereserve, brutto	16	133 852	102 970
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven		-6 769	-10 993
Endring i kursreguleringsfond		-	-6 900
Endring tilleggsavsetning		-4 598	-1 132
Endring i teknisk avsetning for skadeforsikringsvirksomheten	16	8 433	9 627
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	1,2	<u>130 918</u>	<u>93 573</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	3	103 030	89 258
Forsikringsrelaterte adm. kostnader	3,5,7,12	145 466	133 175
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1,2	<u>248 496</u>	<u>222 433</u>
Resultat av teknisk regnskap		<u>-48 335</u>	<u>85 156</u>
Ikke teknisk regnskap for livsforsikring			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter		5 401	4 773
Verdiendring på investeringer		-16 770	7 471
Realisert gevinst og tap investeringer		3 480	15 475
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	1,2,8,9	<u>-7 889</u>	<u>27 719</u>
Andre inntekter		-	54
Andre kostnader		-	7 600
Resultat av ikke-teknisk regnskap	1,2	<u>-7 889</u>	<u>20 174</u>
Resultat før skattekostnad			
Skattekostnad	6	-56 224	105 330
Resultat før andre resultatkomponenter		-10 760	22 622
		<u>-45 464</u>	<u>82 708</u>
Andre resultatkomponenter			
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsytelser		513	47
Skatt på andre resultatkomponenter		-128	-12
TOTALRESULTAT		<u>-45 079</u>	<u>82 744</u>

Balanse

Beløp i tusen

EIENDELER	Noter	31/12/2022	31/12/2021
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	12	24 785	19 115
Sum immaterielle eiendeler		<u>24 785</u>	<u>19 115</u>
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	8,9	114 059	99 862
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	8,9	41 532	56 890
Renteplasseringer	8,9	166 234	242 555
Eiendomsfond	8,9	59 763	82 903
Plasseringsmidler bank	8,9	1 736	1 568
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>269 266</u>	<u>383 916</u>
Sum investeringer		<u>383 325</u>	<u>483 778</u>
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring		5 558	885
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	19	19 169	19 218
Fordring på konsernselskap	11	28 500	13 500
Andre fordringer			
Sum fordringer		<u>53 227</u>	<u>33 603</u>
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	12	1 221	2 118
Eiendom	12	3 131	3 338
Kasse, bank	4	41 529	33 259
Eiendeler ved skatt			
Sum andre eiendeler		<u>45 881</u>	<u>38 716</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		2 641	3 787
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		<u>509 858</u>	<u>578 998</u>
Eiendeler i kundeporteføljen			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	8,9,10	436 934	259 358
Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	8,9,10	159 102	147 753
Renteplasseringer	8,9,10	636 808	629 958
Eiendomsfond	8,9,10	228 938	215 313
Plasseringsmidler bank	8,9,10	6 651	4 072
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>1 031 498</u>	<u>997 095</u>
Sum investeringer		<u>1 468 432</u>	<u>1 256 453</u>
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen	16	93 208	67 069
Sum eiendeler i kundeporteføljene		<u>1 561 640</u>	<u>1 323 522</u>
SUM EIENDELER		<u>2 071 498</u>	<u>1 902 520</u>

Balanse fortsetter

Beløp i tusen

Beløp i 1000

	Noter	31/12/2022	31/12/2021
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital (1.750.000 aksjer pål. 100,-)	14	175 000	175 000
Overkursfond		-	-
Annen innskutt egenkapital		46 250	35 000
Sum innskutt egenkapital		<u>221 250</u>	<u>210 000</u>
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond		26 336	44 459
Garantiavsetning		4 400	4 200
Annen opptjent egenkapital		291 592	318 747
Sum opptjent egenkapital		<u>322 328</u>	<u>367 406</u>
Sum egenkapital	14,15	<u>543 578</u>	<u>577 406</u>
Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfaste forpliktelser			
Premiereserve	16	705 829	571 977
Tilleggsavsetning	16	62	4 660
Kursreguleringsfond		-	-
Erstatningsavsetning	16	689 984	597 445
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	16	46 221	37 788
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfaste		<u>1 442 096</u>	<u>1 211 870</u>
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	7	8 423	8 076
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	6		22 614
Forpliktelser ved utsatt skatt	6	237	9 046
Sum avsetning for forpliktelser		<u>8 660</u>	<u>39 736</u>
Forpliktelser			
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	19	29 825	25 559
Gjeld til konsernselskap		4 174	5 488
Andre forpliktelser	17	16 198	10 262
Sum forpliktelser		<u>50 196</u>	<u>41 309</u>
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter	18,20	26 967	32 199
Sum egenkapital og forpliktelser		<u>2 071 498</u>	<u>1 902 520</u>

* Årsregnskap signeres elektronisk.

Bergen, 23.mars 2023

 Vegar Styve
styreleder

 Heidi Nag Flikka
nestleder

Kjersti Nordheim

 Stian Osa
ansattvalgt

 Elin Sture Næss
daglig leder

Endring i egenkapital

Beløp i tusen

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Avsetning til garantiordningen	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.21	175 000	35 000	62 503	3 500	218 660	494 662
Risikoutjevningssfond årets endring			-18 043		18 043	-
Garantiavsetning				700	-700	-
Årets resultat					82 708	82 708
Andre resultatkomponenter					35	35
Avgitt konsemdbidrag					-	-
Utbytte					-	-
Egenkapital pr. 31.12.21	175 000	35 000	44 460	4 200	318 747	577 406
Egenkapital pr 01.01.2022	175 000	35 000	44 460	4 200	318 747	577 406
Annen innskutt egenkapital		11 250				11 250
Risikoutjevningssfond årets endring			-18 123		18 123	-
Garantiavsetning				200,000	-200	-
Årets resultat					-45 464	-45 464
Andre resultatkomponenter					385	385
Egenkapital pr. 31.12.22	175 000	46 250	26 335	4 400	291 592	543 577

Kontantstrøm

Beløp i tusen

	31.12.22	31.12.21
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalt til premier	615 926	560 823
Netto kontantstrøm reassuransse	-22 351	21 024
Provisjonsinntekter/andre inntekter	-	51
Bankrenter/ renter rentepapirer	901	17 169
Realisert gevinst	16 589	68 152
Andre inntekter	-	54
Utbetalte erstatninger	159 427	126 693
Betalt skatt	24 541	80 437
Forsikringsrelaterte driftskostnader	238 806	216 942
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	188 290	243 201
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Investert i Fondsandeler	164 378	-25 114
Netto investert i driftsmidler	1 026	814
Netto investert i immaterielle eiendeler	11 869	18 021
	-177 272	6 278
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte	-	-246 500
	-	-246 500
Netto likviditetsendring	11 018	2 979
Likviditetsbeholdning 01.01	38 898	35 919
Likviditetsbeholdning 31.12	49 916	38 898

Kontantstrømanalyse viser endring i innestående på bank drift og plasseringskonti i 2022.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Frende Livsforsikring AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap og Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenligningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Endring i regnskapsprinsipper/ omarbeiding sammenlikningstall

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2022 som har vesentlig betydning for regnskapet.

IFRS - standarder som ennå ikke er trådt i kraft

Fra 1. januar 2023 trer IFRS 9 Finansielle instrumenter i kraft. Standarden erstatter IAS 39 og inneholder nye regler for klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Basert på en vurdering av porteføljen og forretningsmodellen for porteføljen er vår vurdering at overgang til IFRS 9 ikke vil medføre vesentlige endringer i regnskapsprinsipper.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassurandørens andel av netto risikoelement i forsikringspremien. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter erstatningsbeløp på risikodekningene som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne, men ikke meldte skader (IBNR).

Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger og av erstatningsavsetninger omfatter reassurandørs andel.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Frende Livsforsikring AS har finansielle eiendeler og disse klassifiseres etter følgende kategorier etter IAS 39:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegang-sinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegang-sinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Investeringer som holdes til forfall

I denne kategorien inngår finansielle eiendeler med fast forfall, som selskapet har en positiv intensjon om å holde til forfall, og som ved førstegangs innregning ikke identifiseres som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Investeringer holdt til forfall er klassifisert som ut finansielle eiendeler, og måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i Frende Livsforsikring AS er i det alt vesentlige instrument som er notert i et aktivt marked.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom

partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdifall av den enkelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler. Ved vurderingen av om det foreligger verdifall legges det vekt på hvorvidt utsteder har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, om det er sannsynlig at utsteder går konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller om det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med henholdsvis opprinnelig effektiv rente (for eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (for eiendeler med flytende rente).

Tap for verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelsekost inkludert direkte eksterne kostnader for å ta programvaren i bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som immateriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillesdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tilsier at verdi ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffel-

seskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Eierbenyttet eiendom

Selskapet eier en fritidseiendom på Geilo som brukes som firmahytte. Eiendommen er innregnet og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16. Eiendommen er balanseført til anskaffelseskost og avskrives over forventet levetid.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve beregnes i samsvar med Forsikringsvirksomhetsloven. Premiereserve utgjør kontantverdien av selskapets forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Dette tilsvarer summen av de beløp som er ført på forsikringstakernes konti, samt avsatte premiereserver (ikke opptjent premie) på rene risikodekninger.

Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR). Erstatningsavsetning skal bare inneholde midler som ville kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet. Erstatningsavsetning på skaderelaterte produkter er inklusive avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet er definert i norsk forsikringslovgivning, og er knyttet til premiereserven sin andel av kollektivporteføljen som et ufordelt, felles kundefond.

Kursreguleringsfondet tilsvarer urealiserte gevinster på finansielle eiendeler knyttet til premiereserven sin andel av den kollektive porteføljen.

Tilleggsavsetning

Tilleggsavsetning er tildelt avtaler kundeavtaler med premiereserve, og kan anvendes til å dekke avkastningsunderskudd basert på avkastning på premiereserven sin andel av kollektiv porteføl-

jen i intervallet null opp til beregningsrenten. En eventuell negativ finansavkastning må dekkes av foretakets egenkapital.

Øvrig avsetning omfatter administrasjonsavsetning.

Forskjell mellom verdsettelse for solvensformål og verdsettelse i årsregnskapet

I Solvens II kreves at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

På eiendelssiden har dette betydning for følgende poster

- immaterielle eiendeler
- obligasjoner som føres til amortisert kost
- avsetningen til garantiordningen
- størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser i Solvens II-balansen er beregnet til beste estimat av premie- og erstatningsavsetning, i tillegg til risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader, omkostninger og fremtidige premier knyttet til løpende forsikringsavtaler.

Eiendeler	Regnskap Solvens II Differanse		
	Regnskap	Solvens II	Differanse
Immaterielle eiendeler	25	-	25
Utsatt skattefordel		5	5
Investeringer	1 852	1 830	23
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	93	88	6
Totale eiendeler	2 072	2 024	48
Forpliktelser			
	Regnskap	Solvens II	Differanse
Forsikringsforpliktelser	1 442	1 409	33
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	30	30	-
Annet		4	4
Totale forpliktelser	1 528	1 500	29
Eiendeler minus forpliktelser	544	524	20

Annen opptjent egenkapital

Risikoutjevningfondet i livsforsikring kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve som gjelder risiko knyttet til person. Risikoutjevningfond i balansen tilsvarer halvparten av årets samlede overskudd på risikoresultat frigjort ved reaktivering. Risikoutjevningfondet er balanseført brutto.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp.

I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med IAS19R, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) bokføres over resultatet under andre resultatkomponenter. Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene samt justering for eventuelle planendringer.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 25 % av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, og bruk av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater

og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Estimatene baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Den vesentligste risiko er knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. Det vil videre være risiko til fastsettelse av estimater både for meldte skader (RBNS) og ikke meldte skader (IBNR).

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er til stede.

Noter til årsregnskapet

Note 1: Resultat i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Grupplivs forsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2022	Sum 2021
Premieinntekter							
Forfalt premie, brutto	235 019	34 742	235 424	11 560	103 854	620 599	560 641
- Avgitte gjenforsikringspremier	-4 793	-86	-11 058	-1 216	-13 795	-30 948	-26 927
Mottatt premiereserve fra andre						-	-
Sum premieinntekter for egen regning	230 226	34 656	224 366	10 344	90 059	589 651	533 713
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen							
Renteinntekter	6 570	3 510	7 430	333	2 768	20 611	12 396
Verdiendring på investeringer	-16 154	-8 630	-18 268	-819	-6 806	-50 678	5 803
Realisert gevinst og tap på investeringer	-11	-6	-13	-1	-5	-35	53 792
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-9 596	-5 126	-10 852	-487	-4 043	-30 103	71 992
Andre forsikringsrelaterte inntekter							
Provisjonsinntekter/andre inntekter	-	-	-	-	-	-	51
Erstatninger							
Utbetalte erstatninger, brutto	72 718	10 833	48 200	2 933	24 778	159 462	126 693
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	-1 926	-786	-1 267	-485	-5 056	-9 520	-4 939
Endringer i erstatningsavsetninger, brutto	-4 558	17 352	76 933	-1 777	4 590	92 540	103 595
- Endring av gjenfors. andel av erstatningsavsetninger	247	1 168	-16 100	515	38	-14 132	-20 755
Sum erstatninger	66 481	28 567	107 767	1 186	24 349	228 351	204 594
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelseskontraktfastsatte forpliktelser							
Endring premiereserve, brutto	-	-	133 852	-	-	133 852	102 970
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven	-	-	-6 769	-	-	-6 769	-10 993
Endring kursreguleringsfond	-	-	-	-	-	-	-6 900
Endring tilleggsavsetning	-	-	-4 598	-	-	-4 598	-1 132
Endring andre avsetninger	-	-	8 433	-	-	8 433	9 627
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelseskontraktfastsatte forpliktelser	-	-	130 918	-	-	130 918	93 573
Forsikringsrelaterte driftskostnader							
Salgskostnader	41 839	2 903	43 960	1 999	18 113	108 814	96 841
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader	44 224	23 023	51 327	2 248	18 860	139 682	125 592
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	86 062,886	25 925,487	95 287,839	4 246,951	36 972,687	248 495,850	222 433
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen							
Renteinntekter	1 748	934	1 976	89	736	5 483	4 773
Verdiendring på investeringer	-4 297	-2 296	-4 860	-218	-1 810	-13 481	2 234
Realisert gevinst og tap på investeringer	-3	-2	-3	-0	-1	-9	20 712
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	-2 552	-1 364	-2 887	-129	-1 075	-8 008	27 719
Andre inntekter/kostnader							
-	-	-	-	-	-	-	-7 546
Resultat før skattekostnad	65 533	-26 327	-123 345	4 295	23 619	-56 224	105 330
Skattekostnad	12 542	-5 038	-23 606	822	4 520	-10 760	22 622
Resultat før andre resultatkomponenter	52 991	-21 288	-99 739	3 473	19 099	-45 464	82 708
Andre resultatkomponenter							
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsytelser	164	87	185	8	69	513	47
Skatt på andre resultatkomponenter	-41	-22	-46	-2	-17	-128	-12
TOTALRESULTAT	53 114	-21 223	-99 600	3 479	19 151	-45 079	82 744

Note 2: Resultatanalyse (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Gruppelivs forsikring	Individuell rente- og pensjons-forsikring	Ulykkes-forsikring	Andre skadebransjer	Sum 2022	Sum 2021
Finansinntekter & andre inntekter	-12 148	-6 490	-13 738	-616	-5 118	-38 111	92 217
Renteresultat	-12 148	-6 490	-13 738	-616	-5 118	-38 111	92 217
Risikopremie	153 825	28 445	161 842	7 527	67 706	419 346	378 942
Erstatninger	68 160	28 185	258 985	1 156	29 368	385 854	333 259
Netto gjenforsikring	3 115	468	-13 077	1 246	8 776	528	-9 760
Risikoresultat før andre avsetninger	82 550	-208	-84 066	5 126	29 562	32 964	55 443
Kursreguleringsfond	-	-	-	-	-	-	-6 900
Tilleggsavsetning	-	-	-4 598	-	-	-4 598	-1 132
Risikoresultat inkl andre avsetninger	82 550	-208	-79 468	5 126	29 562	37 562	63 475
Administrasjonspremie netto	81 194	6 297	73 582	4 032	36 148	201 253	181 699
Andre inntekter	-	-	-	-	-	-	-
Administrasjonsavsetning	-	-	8 433	-	-	8 433	9 627
Driftskostnader	86 063	25 925	95 288	4 247	36 973	248 496	222 433
Administrasjonsresultat	-4 869	-19 629	-30 139	-215	-825	-55 676	-50 361
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	65 533	-26 327	-123 345	4 295	23 619	-56 224	105 331
Aktuarielle gevinster og tap på pensjon	-164	-87	-185	-8	-69	-513	-47
Totalresultat før skatt	65 697	-26 239	-123 160	4 303	23 688	-55 711	105 380

2022 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	17 097	180	4 420	-	6 109
Antall i avgang	13 632	-	4 197	113	3 544
Nytegnet premie pr bransje	35 053	1 936	13 086	-115	5 485

2021 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	25 693	31	6 826	-	7 143
Antall i avgang	22 913	50	5 751	115	5 076
Nytegnet premie pr bransje	20 000	-	9 000	-	5 500

Note 3: Spesifikasjon av forsikringsrelaterede driftskostnader (beløp i tusen)

Salgskostnader	Note	31.12.22	31.12.21
Provisjoner		94 658	81 021
Øvrig salgskostnad		3 501	2 670
Reklame og merkeknader		4 871	5 567
		103 030	89 258
Forsikringsrelaterede driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	5,7	82 977	77 571
Lokalkostnader		7 195	6 973
IT kostnader		25 352	26 608
Honorarer og leide tjenester		12 394	8 762
Diverse kontorkostnader		9 217	7 225
Nedskrivning system under utvikling			2 000
Avskrivninger	12	8 331	4 036
		145 466	133 175
Sum forsikringsrelaterede driftskostnader		248 496	222 433
Provisjon omfatter kun provisjon til eksternt distribusjonskorps.		=	
Antall ansatte ved årsskiftet		54	55
Antall årsverk ved årsskiftet		81	90
Gjennomsnitt antall årsverk i året		86	86
<u>Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)</u>			
Lovpålagt revisjon		701	556
Skatterådgivning		-	-
Andre tjenester utenfor revisjonen		-	-
		701	556

Note 4: Bundne midler

Pr 31.12.22 hadde selskapet kr. 2 288' i bankinnskudd skattetrekk.

Note 5: Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (beløp i tusen)

Selskapsledelse	Lønn	Opptjente pensjonsrettigheter- innbetalt innskuddspensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Vegar Styve, konsernsjef (formelt ansatt i Frende Holding)	2 519	1 193	279	261
Andre ledende ansatte				
Erik Bjordal**	1 732	472	194	233
Elin Sture Næss** (daglig leder Frende Liv)	1 525	371	171	237
Tor Olav Langeland* (daglig leder Frende Skade)	1 792	529	201	244
Hallvard Natvik*	1 652	457	185	249
Marius Fredheim	1 534	343	177	226
Anne Therese Vonheim*	1 455	315	161	245
Tone Dahle Sæveld**	1 407	292	158	223

* Formelt ansatt i Frende Skade

**Formelt ansatt i Frende Liv

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe. Konsernsjef er formelt ansatt i Frende Holding. Vedrørende pensjonsytelser vises til note 7.

Konsernsjef og overnevnte ledende ansatte har avtale om 12 måneders etterlønn ut over oppsigelsestiden på 6 måneder ved oppsigelse fra selskapets side.

	Honorar mottatt fra selskapet	Honorar mottatt i morselskap	Honorar mottatt i søsterselskap
Styret			
Vegar Styve, styrets leder	23		23
Anne Grethe Knudsen (fratrådt 30.06)	9	89	
Kjersti Norheim	37		
Stian Osa (ansattrepresentant)	18	184	
Heidi Nag Flikka (fra 1.7.22)	5	72	

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende Livsforsikring AS eller andre selskaper i konsernet. Medlemmer av konsernets Risiko og Revisjonsutvalg har mottatt 26 (i tusen kroner) i honorar i 2022.

Medlemmer har i 2022 vært Jan Erik Kjerpeseth, Geir Bergskaug og Anne Grethe Knudsen (fram til 30.06). Heidi Nag Flikka er medlem fra 01.07.

Note 6: Skattekostnad (beløp i tusen)

	31/12/22	31/12/21	
Årets skattekostnad fordeler seg på:			
Betalbar skatt i balansen	-3 750	22 614	
For mye/ for lite avsatt skatt tidligere år	1 927	-1 359	
Sum betalbar skatt	-1 823	21 255	
Endring utsatt skatt/ utsatt skattefordel	-8 809	1 378	
Sum skattekostnad	-10 632	22 633	
Beregning av årets skattegrunnlag:			
Totalresultat før skatt	-55 711	105 377	
Permanente forskjeller:			
Ikke fradragsberettigede kostnader	-	-	
Realisert/ urealisert under fritaksmetoden	5 474	-9 408	
Endring midlertidige forskjeller	35 236	-5 513	
Grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet	-15 000	90 456	
Mottatt konsernbidrag direkte balanseført	15 000		
Skattepliktig inntekt(grunnlag betalbar skatt i balansen)	-0	90 456	
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	-3 750	22 614	
Skattevirkning av konsernbidrag balanseført	3 750	-	
Betalbar skatt i balansen	-0	22 614	
Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler			
	31/12/22	Endring 2022	31/12/21
Urealisert verdiendring finansielle eiendeler (selskapsporteføljen)	2 656	13 777	16 433
Tbf sikkerhetsavsetning 01.01.2016	3 019	604	3 623
Gevinst og tapskonto	13 687	2 441	16 128
Fremførbart underskudd	-18 414	18 414	
	948	35 236	36 184
Utsatt skatt (25 %)	-237	-8 809	-9 046
Effektiv skattesats fremkommer som følger			
	31/12/2022	31/12/2021	
Resultat før skattekostnad	-55 711	105 377	
Beregnet skattekostnad basert på nominell sats	-13 928	26 344	
Skatteeffekt av permanente forskjeller	1 369	-2 352	
For lite / mye kostnadsført tidligere år	1 927		
Skattekostnad	-10 632	23 992	

Note 7: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Livsforsikring AS (beløp i tusen)
Ytelsesplan i usikrede ordninger

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G.

Selskapet har også avtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift. Den usikrede driftsordningen omfatter totalt 3 personer

Aktuarielle beregninger

Alle pensjonsordningene er behandlet etter IAS 19R. Det vil si at estimatavvik umiddelbart amortiseres og føres mot utvidet resultat. Aktuarberegningene er utført av aktuarer i NIP.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Per 31.12.2022 hadde selskapet 54 ansatte. Det er betalt totalt tkr 3728 i innskuddspremie for 2022.

Netto pensjonskostnad	2022	2021
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	594	584
Netto rentekostnader	129	104
Avkastning på pensjonsmidler	-	0
Periodisert arbeidsgiveravgift/ finansskatt	138	131
Netto resultatført pensjonskostnad	<u>861</u>	<u>819</u>
Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger	2 022	2021
Pensjonsforpliktelse 01.01	8 076	7 304
Resultatført pensjonskostnad	861	819
Estimatavvik ført mot utvidet resultat	-513	-47
Netto pensjonsforpliktelse	<u>8 423</u>	<u>8 076</u>
Samlet pensjonsforpliktelse balanseført	<u>8 423</u>	<u>8 076</u>
Økonomiske forutsetninger:	31/12/22	31/12/21
Forventet avkastning på fondsmidler	3,00%	1,90%
Diskonteringsrente	3,00%	1,90%
Årlig lønnsvekst	3,50%	2,75%
Årlig økning i G	3,25%	2,50%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0%/ 1,5%	0%/ 1,5%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%
Finansskatt	5,00%	5,00%
Aktuarielle forutsetninger:		
Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8 %	0-8 %
Uttakstilbøyelighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i. a.	i. a.
Lineær opptjening		
Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU

Note 8: Finansielle eiendeler (beløp i tusen)

	Kollektiv porteføljen			
	31/12/22		31/12/21	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	436 934	418 831	259 358	258 860
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	159 102	159 102	147 753	147 753
Obligasjoner, rentefond	636 808	636 808	629 958	629 958
Eiendomsfond	228 938	228 938	215 313	215 313
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	6 651	6 651	4 072	4 072
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	1 031 498	1 031 498	997 095	997 095
Sum finansielle eiendeler kollektiv portefølje	1 468 432	1 450 329	1 256 453	1 255 955

	Selskapsporteføljen			
	31/12/22		31/12/21	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	114 059	109 333	99 862	99 670
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	41 532	41 532	56 890	56 890
Obligasjoner, rentefond	166 234	166 234	242 555	242 555
Eiendomsfond	59 763	59 763	82 903	82 903
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	1 736	1 736	1 568	1 568
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	269 266	269 266	383 916	383 916
Sum finansielle eiendeler selskapsportefølje	383 325	378 599	483 778	483 587

	Totalt			
	31/12/22		31/12/21	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	550 992	528 164	359 219	358 530
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	200 634	200 634	204 643	204 643
Obligasjoner, rentefond	803 042	803 042	872 513	872 513
Eiendomsfond	288 700	288 700	298 216	298 216
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	8 388	8 388	5 639	5 639
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi	1 300 764	1 300 764	1 381 011	1 381 011
Sum finansielle eiendeler	1 851 757	1 828 928	1 740 231	1 739 541

Note 8: Finansielle eiendeler fortsetter (beløp i tusen)
Kollektiv / Selskapsporteføljen
31/12/22
Aksjefond

Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	43 809
Nordea Nordic Small Cap Fund A growth	21 962
Nordea 2 - Global Opp. Eq Fd NOK Hed - BI	14 649
Nordea Norwegian Stars Fund I growth	6 590
Nordea Norge Verdi	6 558
Nordea 2 - Stable Emerging Mkt Aksjer Etisk BI	5 930
Nordea 1 - Emerging Stars Equity Fund BI	5 871

AKO Global Long-Only	11 957
Ardevora Global Long-only Equity	8 708
SGA Global Equity Growth Fund Class	8 546
Genesis Emerging Markets Investment Company	6 762
Storebrand Global ESG Pluss Valutasikret	12 507
Storebrand Aksje innland	7 091
DnB Grønt Norden	12 068
Derivater	
Kempen Global Small Cap	5 199
Danske Bank Aksjefond	7 908
Nordea Climate	5 869
Diverse mindre investeringer	8 649

 200 634

Pengemarkedsfond / Obl. fond

Pareto Fond	
Alfred Berg Nordic High Yield	74 216
Danske Invest Euro High Yield Oblig	34
DNB High Yield	5 523
DnB Global High Grade	19 904
DNB Low Carbon Credit E	64 893

 164 569

Eiendomsfond

DEAS	123 249
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	69 951
Union Core Real estate Fund	41 382
Pareto Eiendomsfellesskap	54 118

 288 700

Rentepapirer

Rentepapirer til virkelig verdi	638 474
Rentepapirer til amortisert kost	550 992

 1 189 466

Bankinnskudd	8 388
--------------	-------

Sum finansielle eiendeler 1 851 756

Virkelig verdi for fondene er fondskurser per 31.12.22.
 Selskapsporteføljen og kollektiv porteføljen har felles forvaltning.

Note 8: Finansielle eiendeler fortsetter

Sektor	31/12/22
Stat- / statsgaranterte	0,5 %
Boligkredittforetak	13,6 %
Kommune / fylke	7,0 %
Bank / Finans	40,8 %
Industri	38,1 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31/12/22
AAA	13,8 %
AA	16,9 %
A	38,7 %
BBB	23,7 %
BB	0,1 %
B	0,1 %
CCC eller lavere	0,0 %
Ikke ratet	6,7 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31/12/22
BN BANK ASA	4,4 %
SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT	3,5 %
NORDEA EIENDOMSKREDITT	3,3 %
SPAREBANK 1 SR BANK ASA	3,3 %
SPAREBANK 1 SOROST-NORGE	3,3 %
SPAREBANKEN OST	3,2 %
SPAREBANKEN SOR	3,0 %
SPAREBANK 1 SMN	2,9 %
SPAREBANK 1 OESTLANDET	2,9 %
VEGAMOT AS	2,5 %
Sum	32,5 %

	31/12/2022		31/12/2021	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Selskapsporteføljen / Kollektivporteføljen				
Obligasjoner holdt til forfall- amortisert kost	550 992	528 164	359 219	358 530
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	1 300 764	1 300 764	1 381 011	1 381 011
- Herav fair value option	1 300 764	1 300 764	1 381 011	1 381 011
	1 851 757	1 828 928	1 740 231	1 739 541

Verdsettelsesteknikker finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Kategori	Selskaps-portefølje/ Kollektiv-portefølje
I	373 300
II	638 765
III	288 700
	1 300 764
I	29%
II	49%
III	22%
	100%

I Kvoterte priser i aktive markeder

II Verdsettelsesteknikker (observerbar input) Kategori omfatter instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte eller indirekte Obligasjoner er klassifisert på dette nivå.

III Verdsettelsesteknikker (ikke observerbar input) Eiendomsporteføljen er klassifisert under dette nivå og verdsettes ved direkte avkastningsmetode.

Note 8: Finansielle eiendeler fortsetter
Klassifisering av finansielle instrumenter

EIENDELER	Virkelig verdi over resultatet	Amortisert kost	Lån og fordringer	Ikke finansielle eiendeler/gjeld	Sum
Eiendeler i selskapsporteføljen					
Aksjer og andeler	41 532				41 532
Renteplasseringer	166 234	114 059			280 293
Eiendomsfond	59 763				59 763
Plasseringsmidler bank	1 736				1 736
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring			5 558		5 558
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforetninger			19 169		19 169
Fordring på konsernselskap			28 500		28 500
Andre fordringer			2 641		2 641
Anlegg og utstyr				29 136	29 136
Utsatt skattefordel				-	0
Kasse, bank			41 529		41 529
Eiendeler i kundeporteføljen					
Investeringer i kollektivporteføljen					
Aksjer og andeler	159 102				159 102
Renteplasseringer	636 808	436 934			1 073 741
Eiendomsfond	228 938				228 938
Plasseringsmidler bank	6 651				6 651
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen				93 208	93 208
Sum eiendeler	1 300 764	550 992	97 397	122 344	2 071 498
GJELD					
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser					
Premiereserve				705 829	705 829
Tilleggsavsetning				62	62
Kursreguleringsfond				-	0
Erstatningsavsetning				689 984	689 984
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten				46 221	46 221
Forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser				8 423	8 423
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring				29 825	29 825
Betalbar skatt				-	0
Forpliktelse ved utsatt skatt				237	237
Konsemgjeld				4 174	4 174
Andre forpliktelser				16 198	16 198
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter				26 967	26 967
Sum gjeld	-	-	-	1 527 919	1 527 919

Note 9: Risikostyring

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko består av risikoen for at fremtidig, definert hendelse som selskapet har forpliktet seg til å yte økonomisk vederlag for, inntreffer. Innen livsforsikring er de vesentlige forsikringsrisikoer knyttet til dødsfall og uførhet.

Selskapets forsikringsvirksomhet omfatter personforsikring og gruppeliv.

Forsikringsrisiko overvåkes gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Risiko reduseres også via reassuranseavtaler i form av kvotekontrakter.

For å redusere forsikringsrisiko ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risiko-produkter en helsevurdering av forsikrede.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammer for den strategiske aktivaallokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedsrentene. Frende styrer

renterisikoen gjennom rammer knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2022 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 2,3 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittrisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammer knyttet til renteporteføljenes kredittetasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte motparter, rammer knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2022 omlag 5,9 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med investering i nordiske høyrente obligasjoner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift.

Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin

investeringsportefølje består utelukkende av likvide papirer og fondsplasseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov.

Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Kreditrisiko forsikringsvirksomheten

Aldersfordeling fordringer forsikring	Sum	Ikke forfalt	< 30 dager	30-90 dager	> 90 dager
Fordringer, direkte forsikring	5 558	76		5 482	-

Maksimal kreditteksponering for selskapet utgjør bokført verdi av alle finansielle eiendeler unntatt eiendeler som ligger i særskilt investeringsportefølje.

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31/12/22	31/12/21
10% fall i kurs aksjefond	-19 796	-20 264
1%-poeng stigning i rentenivå	-18 596	-17 014

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Sensitivitetsanalysen er gjort kun for selskaps-/ kollektivporteføljen ettersom endringer i rente og kurs på fond i investeringsvalgporteføljen nøytraliseres ved avsetning til kundefond.

Note 10: Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	31/12/22	31/12/21	31/12/20	31/12/19	31/12/18
Kapitalavkastning	-0,34%	1,95%	2,24%	3,96%	1,54%

Beregnet avkastning er beregnet ved bruk av Modifisert Dietz- metode.

Note 11: Konsernmellomværende (beløp i tusen)

	31/12/22	31/12/21
Fordring Frende Holding AS	28 500	13 500

Note 12: Varige driftsmidler (beløp i tusen)

	Eiendom	IT utstyr	IT system	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.22	4 174	1 663	27 462	-	33 299
Tilgang	-	790	11 979	125	12 894
Avgang					-
Tap ved avgang					-
Akkumulerte nedskrivninger			2 248	-	2 248
Akkumulerte avskrivninger	1 044	1 338	12 408	20	14 809
Bokført verdi 31.12.22	3 130,642	1 115,888	24 784,687	105,196	29 136
Årets nedskrivning	-	-	-	-	-
Årets avskrivning	209	640	7 463	20	8 331
Forventet økonomisk levetid	20 år	3 år	5 år	5 år	
Avskrivningssats	5%	33%	20%	20%	

IT system er kjøpte systemer tilpasset virksomheten.

Systemene avskrives lineært regnskapsmessig og skattemessig, over antatte økonomiske levetid.

Som følge av endring i teknologiske og økonomiske rammebetingelser er det foretatt nedskrivning av verdi på aktivert andel av system som er vurdert uten verdi, eller verdi er lavere enn bokført på balansetidspunktet. Det er ikke foretatt nedskrivning i 2022.

Note 13: Resultat per aksje (beløp i tusen)

	31/12/22	31/12/21
Totalresultat	-45 079	82 744
Snitt antall aksjer	1 750	1 750
Resultat per aksje (kroner)	-25,76	47,28
Antall aksjer 01.01	1 750	1 750
Antall aksjer 31.12	1 750	1 750

Note 14: Aksjonærer (beløp i tusen)

Aksjekapitalen på kr. 175.000.000 består av 1.175.000 aksjer á kr. 100. Frende Holding AS eier 100 % av aksjene i Frende Livsforsikring AS pr. 31.12.22. Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre utstedelse av nye aksjer. Alle aksjer har lik stemmerett.

Konsernregnskap for Frende Holding konsern er tilgjengelig på frende.no

Note 15: Kapitalkrav (beløp i tusen)

I Solvens II balansen verdsettes eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi.

Forsikringsforpliktelser i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

Forsikringsforpliktelser i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, samt nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet. Premiereserver i Liv utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

	Solvens II balanse 31.12.2022	Solvens II balanse 31.12.2021
Sum eiendeler solvens II balansen	2 019 069	1 877 174
Beste estimat inkl risikomargin forsikringsforpliktelser forpliktelser	1 408 937	1 151 210
Utsatt skatt forpliktelser	-	16 579
Andre forpliktelser	90 681	110 824
Sum gjeld solvens II balansen	1 499 618	1 278 613
Fradrag for forventet utbytte/konsemdrag	-	-
Basiskapital 1	493 115	554 103
Risikoutjevningfond	26 336	44 459
Basiskapital 2	26 336	44 459
Utsatt skattefordel	4 763	
Basiskapital 3	4 763	
Ansvarlig kapital under Solvens II	524 214	598 562
	Solvenskapitalkrav	Solvenskapitalkrav
Operasjonell risiko	23 623	21 452
Markedsrisiko	257 549	281 539
Motpartsrisiko	5 850	3 315
Forsikringsrisiko	170 298	184 843
Diversifiseringseffekter/ tapsabsorberende evne	-89 388	-95 217
Tapsabsorberende evne	-19 145	
Risikoreduserende effekter av utsatt skatt	-	-16 579
Kapitalkrav	348 787	379 353
Solvensmargin	150%	158%
Minstekapitalkrav	156 874	166 305
Margin minstekrav	334%	353%

Note 16: Forsikringsmessig avsetninger i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjons-forsikring	Gruppelivs forsikring	Ulykkes-forsikring	Andre skadebransjer	Sum 2022
Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger						
Inngående balanse	1 136	44 558	3 432	1 327	16 616	67 070
Premiereserve tidligere år reklassifisert		5 237				5 237
<i>Resultatførte endringer</i>						
Netto resultatførte endringer	-247	22 869	-1 168	-515	-38	20 901
Utgående balanse	889	72 664	2 264	812	16 578	93 208
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser	889	72 664	2 264	812	16 578	93 208
Premiereserve						
Inngående balanse	-	571 977	-	-	-	571 977
- herav ikke opplyst premieinntekt						
Netto resultatførte endringer		102 834				
Overskudd fra avkastningsresultatet		12 894				
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		18 123				
Utgående balanse	-	705 829	-	-	-	705 829
- herav ikke opplyst premieinntekt						
Erstatningsavsetning						
Inngående balanse	68 747	389 628	37 342	23 879	77 849	597 445
Netto resultatførte endringer	-4 558	76 933	17 352	-1 777	4 590	92 540
Utgående balanse	64 188	466 561	54 695	22 101	82 439	689 985
Tilleggsavsetning						
Inngående balanse	-	4 660	-	-	0	4 660
Netto resultatførte endringer	-	-4 598	-	-	0	-4 597
Utgående balanse	-	62	-	-	0	62
Kursreguleringsfond						
Utgående balanse		-				-
Øvrig avsetning						
Inngående balanse	-	37 788	-	-	-	37 788
- herav administrasjonsreserve		37 788				37 788
Netto resultatførte endringer	-	8 433				8 433
Utgående balanse	-	46 221	-	-	-	46 221
- herav administrasjonsreserve		46 221				46 221
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte	64 188	1 218 673	54 695	22 101	82 440	1 442 096

IBNR-nivået er styrket for BUF som følge av at et trendsifte mot høyere skadefrekvens har blitt tydeligere, og mindre vekt er lagt på de eldre årgangene i modellene. RBNS-avsetningene for BUF er økt som følge av at vi ser en økende andel meldte skader som faktisk medfører utbetaling. Premiereservene for BUF er økt i solvens II, som følge av endret reaktiverings-antagelse. IBNR-nivået for Uførepensjon er styrket som følge av at vi observerer en høyere mengde etteranmeldte skader enn tidligere avsetningsmodeller tilsier.

Note 17: Andre forpliktelser (beløp i tusen)

	31/12/22	31/12/21
Leverandørgjeld	494	2 083
Forskuddstrekk	1 940	1 891
Offentlige avgifter	4 240	4 631
Annen gjeld	9 523	1 658
Sum	16 198	10 262

Note 18: Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	31/12/22	31/12/21
Påløpt arbeidsgiveravgift/finansskatt	864	840
Feriepenger	4 542	4 491
Bonus	6 100	3 993
Skyldig provisjon	9 508	6 749
Avsetninger for øvrige forpliktelser	5 952	16 126
Sum	26 966	32 199

Note 19: Mellomværende reassurandør

	31/12/22	31/12/21
Fordring på reassurandør innen livsforsikring	19 169	19 218
Sum fordring på reassurandør	19 169	19 218
Gjenforsikringsandel av premier	29 825	25 559
Sum gjeld til reassurandør	29 825	25 559

Reassuransemellomværende gjøres opp i mars 2023.

Note 20: Usikre forpliktelser

Det er knyttet en betinget forpliktelse til kjøpesumjusteringer fram i tid dersom forutsetninger lagt til grunn i avtale om porteføljeoverdragelse pensjonsportefølje endres vesentlig fem år etter avtalen er inngått.

Forpliktelsen er ved balansetidspunktet vurdert i samsvar med standard for regnskapsføring av usikrede forpliktelse og betingede eiendeler. Og ut fra sannsynlighetsvurdering er estimert en forpliktelse på MNOK 15 per 31.12.22.

Note 21: Forvaltnings- og adm. tjenester

Frende Livsforsikring yter administrative tjenester for Frende Holding. Det er fakturert honorar for adm. tjenester for 2022 på kr 54 000.

Til generalforsamlingen i Frende Livsforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Frende Livsforsikring AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Frende Livsforsikring AS sammenhengende i 16 år fra valget på generalforsamlingen i 2007 for regnskapsåret 2007.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder.

Verdsettelse av forsikringspoliser har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av forsikringsforpliktelse

Vi har fokusert på beregningen av forsikringsforpliktelse fordi det er vesentlige estimater i regnskapet. Estimatenes innebærer komplekse vurderinger av sannsynligheten for at forsikrede hendelser inntreffer, og usikkerhet knyttet til hvorvidt avsetningene er tilstrekkelig til å dekke de totale forpliktelsene overfor forsikringstakerne. Små justeringer av forutsetningene kan ha vesentlig betydning for størrelsen på estimatene.

Beregningen av forsikringsforpliktelsene vil i stor grad avhenge av god datakvalitet i forsikringssystemet og anvendelse av forutsetninger som er i tråd med regulatoriske bestemmelser og hensiktsmessige bransjestandarder.

Se note for regnskapsprinsipper og note 16 til årsregnskapet hvor ledelsen gir en nærmere beskrivelse av forsikringsforpliktelsene.

Vi vurderte og testet utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller som skal sikre god datakvalitet i forsikringssystemene som ligger til grunn for beregningen av forsikringsforpliktelsene. Vi undersøkte også om ledelsen hadde etablert effektive kontroller rettet mot datainnhenting, avstemming av forsikringssystemene samt generelle IT-kontroller. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte effektivt.

Vi gjennomgikk og utfordret ledelsens vurdering av verdsettelsen av forsikringsforpliktelsene. Som grunnlag for sine vurderinger har ledelsen blant annet engasjert ekspert (ekstern aktuar). Vi vurderte den eksterne aktuares kompetanse, integritet og objektivitet, og evaluerte de eksterne vurderingene.

Vi vurderte blant annet anvendte modeller, forutsetninger og testet et utvalg av datagrunnlaget. Vi utførte uavhengige kontrollberegninger for et utvalg av forsikringsforpliktelsene og utfordret ledelsens beregninger og sentrale forutsetninger. Vi testet også et utvalg erstatningssaker. Vi benyttet våre egne aktuarer i deler av dette arbeidet. Kontrollberegningene viste ikke avvik av betydning, og vi fant at sentrale forutsetninger og modeller var i tråd med bransjestandarder, regulatoriske bestemmelser og var anvendt konsistent.

Vi vurderte og kom til at informasjonen i notene om forsikringsforpliktelsene var tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk

for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Bergen, 23. mars 2023

PricewaterhouseCoopers AS

Jon Haugervåg
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)